

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1975

Vyhlásené: 15.12.1975 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.1976 do: 31.12.1985

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

138

NARIADENIE VLÁDY Československej socialistickej republiky

zo 4. decembra 1975,

**ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 122/1975 Zb. o
poľnohospodárskom družstevníctve**

Vláda Československej socialistickej republiky nariaďuje podľa § 14 ods. 3, § 50 ods. 1 a § 57 ods. 1 a na vykonanie § 45 ods. 2 zákona č. 122/1975 Zb. o poľnohospodárskom družstevníctve:

ČASŤ I

ZÁSADY FINANCOVANIA A FINANČNÉHO HOSPODÁRENIA JEDNOTNÉHO ROĽNÍCKEHO DRUŽSTVA¹⁾

§ 1

Financovanie a finančné hospodárenie jednotného roľníckeho družstva (ďalej len „družstvo“) sú súčasťou sústavy plánovitého riadenia poľnohospodárstva; v súlade so záujmami celej spoločnosti, družstva a jeho členov zabezpečujú účelnú koordináciu hmotných a finančných procesov a utvárajú podmienky efektívneho hospodárskeho rozvoja družstva a hmotnej zainteresovanosti družstva a jeho členov na dobrých výsledkoch hospodárenia.

Financovanie družstva

§ 2

(1) Finančné zdroje na zabezpečenie reprodukčného procesu získava družstvo predovšetkým realizáciou výrobkov, prác a služieb.

(2) Družstvu sa ďalej poskytujú podľa osobitných predpisov zo štátneho rozpočtu

- a) diferenciálne príplatky pre podniky hospodáriace v horších podmienkach, než na základe ktorých sa určili základné nákupné ceny,
- b) príplatky charakteru prémie a príplatky k cenám poľnohospodárskych výrobkov,
- c) účelové subvencie na podporu spoločensky významných opatrení na rozvoj poľnohospodárskej výroby, najmä na zabezpečenie stabilizácie a reprodukcie pracovných síl, na čiastočnú úhradu výrobných a nevýrobných investícií, na rozvoj koncentrácie a špecializácie poľnohospodárskej výroby, na ozdravovanie hovädzieho dobytku a ošípaných a na bytovú výstavbu,
- d) účelové dotácie pre ekonomicky neupevnené podniky na zvýšenie ich hmotného záujmu na zabezpečení konsolidácie v súlade s plnením úloh štátneho plánu.

§ 3

(1) Zdrojom financovania obežných prostriedkov sú vlastné zdroje družstva, prevádzkové úvery a ostatné zdroje.

(2) Zdrojom financovania investičnej výstavby sú vlastné zdroje družstva, investičné a racionalizačné úvery, dotácie (subvencie) zo štátneho rozpočtu a zo štátnych fondov, prípadne aj iné zdroje.

Finančné hospodárenie družstva**§ 4****Finančné zdroje družstva**

(1) Družstvo utvára finančné zdroje, z ktorých časť odvádza formou daní a odvodov na potreby spoločnosti a časť si ponecháva pre potreby družstva.

(2) Základnými finančnými zdrojmi družstva sú zisk a odpisy základných prostriedkov, doplnkovými finančnými zdrojmi družstva sú úver a dotácie (subvencie) zo štátneho rozpočtu a zo štátnych fondov.

§ 5**Použitie zisku**

Družstvo je povinné použiť zisk v tomto poradí:

- a) na úhradu daní a odvodov do štátneho rozpočtu, do rozpočtu národného výboru a do štátnych fondov,
- b) na splnenie ostatných povinností vyplývajúcich z osobitných predpisov a uzavretých zmlúv,²⁾
- c) na prídely do fondov družstva.

§ 6**Použitie odpisov základných prostriedkov**

Družstvo používa odpisy základných prostriedkov na prídely do fondu výstavby.

Fondy družstva**§ 7**

(1) Družstvo sústreďuje vo svojich fondoch účelové zdroje na financovanie svojich potrieb. Utvára tieto fondy:

- a) fond kultúrnych a sociálnych potrieb,
- b) fond odmien,
- c) obratový fond,
- d) fond výstavby,
- e) rezervný fond,
- f) fond bytovej výstavby.

(2) Družstvo môže utvárať ďalšie účelové fondy len so súhlasom ministerstva poľnohospodárstva a výživy republiky vydaným po dohode s ministerstvom financií republiky.

§ 8**Fond kultúrnych a sociálnych potrieb**

(1) Fond kultúrnych a sociálnych potrieb sa tvorí prídedom zo zisku; môže sa dopĺňať prostriedkami z rezervného fondu, prípadne aj prostriedkami, ktoré družstvo získa za mimoriadne výsledky vo svojej činnosti, predovšetkým v rámci socialistického súťaženia.

(2) Prostriedky fondu kultúrnych a sociálnych potrieb používa družstvo v súvislosti s plnením komplexného programu starostlivosti o svojich členov, prípadne pracovníkov, a to najmä na úplné alebo čiastočné krytie výdavkov na politickovýchovné, kultúrne, sociálne, bytové, zdravotné, rekreačné a telovýchovné účely, na závodné stravovanie, na príspevky k dôchodkom členov a na nepenažné odmeny pri oceňovaní pracovných zásluh a pracovnej iniciatívy.

(3) Ak družstvo z prostriedkov fondu kultúrnych a sociálnych potrieb obstaráva investície, prevedie prostriedky z fondu kultúrnych a sociálnych potrieb do fondu výstavby alebo do fondu bytovej výstavby.

(4) Ak družstvo neuskutoční prídelať zo zisku do fondu kultúrnych a sociálnych potrieb v určenej výške, nesmie vyplácať ročné odmeny vedúcim funkcionárom (vedúcim odborným pracovníkom) družstva a podiely na hospodárskych výsledkoch družstva.

§ 9**Fond odmien**

(1) Fond odmien sa tvorí prídedom zo zisku; môže sa dopĺňať prostriedkami z rezervného fondu, prípadne aj prostriedkami, ktoré družstvo získa za mimoriadne výsledky vo svojej činnosti, predovšetkým v rámci socialistického súťaženia.

(2) Prostriedky fondu odmien používa družstvo na posilnenie hmotnej zainteresovanosti svojich členov, prípadne pracovníkov, na dosahovanie čo najlepších výrobných a hospodárskych výsledkov v súlade s celospoločenskými potrebami.

§ 10**Obratový fond**

(1) Obratový fond utvára družstvo zásadne na krytie časti zásob, a to prídedom zo zisku v súlade s prírastkami týchto zásob a so splátkami dlhodobých úverov na tieto zásoby. Výška tejto časti zásob sa určí vo vykonávacom (celoročnom výrobnno-finančnom) hospodárskom pláne družstva.

(2) Obratový fond sa môže dopĺňať prostriedkami z rezervného fondu; zvyšuje sa o preberáciu cenu obežných prostriedkov, ktoré sa odovzdali do vlastníctva družstva v súvislosti so vznikom členstva.

(3) Obratový fond slúži na krytie obežných prostriedkov družstva.

§ 11**Fond výstavby**

(1) Fond výstavby sa tvorí

- a) prídedom z odpisov základných prostriedkov,
- b) prídedom zo zisku v súlade s plánom investícií,
- c) z tržieb z predaja základných prostriedkov a investícií,

- d) prevodom prostriedkov z rezervného fondu, z fondu kultúrnych a sociálnych potrieb, prípadne aj z iných fondov družstva,
- e) z príspevkov od iných organizácií podľa osobitných predpisov,³⁾
- f) z prostriedkov pridelených orgánmi štátneho hospodárskeho riadenia poľnohospodárstva, včítane účelových dotácií (subvencií) zo štátneho rozpočtu a zo štátnych fondov, prípadne z iných finančných zdrojov.

(2) Prostriedky fondu výstavby používa družstvo na financovanie nákladov investičnej výstavby, na úhradu príspevkov na obstarávanie spoločných investícií a členských podielov podľa osobitných predpisov a na úhradu splátok investičných a racionalizačných úverov.

(3) Prevody prostriedkov z fondu výstavby do iných fondov družstva nie sú dovolené.

§ 12

Rezervný fond

(1) Rezervný fond sa tvorí prídelom zo zisku; môže sa dopĺňať prostriedkami z iných fondov družstva.

(2) Prostriedky rezervného fondu používa družstvo

- a) na preklopenie výkyvov vo svojom hospodárení,
- b) na prídely ostatným fondom družstva podľa predpisov pre ne platných, prípadne aj na krytie obežných prostriedkov družstva.

§ 13

Fond bytovej výstavby

(1) Fond bytovej výstavby utvára družstvo v záujme zabezpečenia stabilizácie a reprodukcie pracovných síl

- a) z vlastných zdrojov (najmä prídelom zo zisku, prevodom prostriedkov z fondu kultúrnych a sociálnych potrieb a z rezervného fondu a zo splátok pôžičiek poskytnutých z fondu bytovej výstavby),
- b) z dotácií (subvencií) zo štátneho rozpočtu a zo štátneho príspevku na financovanie bytovej výstavby.

(2) Z fondu bytovej výstavby môže družstvo poskytovať svojim členom, prípadne pracovníkom pôžičky na zloženie zápisného a členského podielu v stavebnom bytovom družstve a na individuálnu bytovú výstavbu.

§ 14

Ak družstvo poruší povinnosti určené pre tvorbu alebo pre použitie fondu, je povinné uviesť fond do predpísaného stavu.

ČASŤ II PRACOVNÉ VZŤAHY V DRUŽSTVE

Dohoda o pracovných podmienkach a ich zmeny

§ 15

Rozsah pracovnej účasti člena v družstve v priebehu kalendárneho roka určuje spravidla dohoda o pracovných podmienkach, ktorú s ním družstvo uzavrelo.

§ 16

(1) Dohoda o pracovných podmienkach sa neuzaviera na dobu, po ktorú

- a) člen družstva nevykonáva prácu v družstve, pretože je
 - 1. žiakom alebo študentom v dennom štúdiu,
 - 2. dlhodobo uvoľnený na výkon verejnej funkcie alebo inej činnosti pre spoločenskú organizáciu alebo na výkon práce v pracovnom pomere v inej organizácii,
 - 3. požívateľom invalidného alebo starobného dôchodku,
- b) členka družstva po skončení ďalšej materskej dovolenky⁴⁾ nevykonáva prácu v družstve z dôvodu starostlivosti o dieťa,
- c) trvá učebný pomer člena družstva.

(2) Dohoda o pracovných podmienkach sa neuzaviera ani, ak člen družstva uvedený v odseku 1 prácu v družstve vykonáva iba príležitostne a krátkodobo.

§ 17

(1) Dohodu o pracovných podmienkach možno zmeniť len vtedy, ak sa družstvo a člen družstva dohodnú na jej zmene; táto zmena sa musí urobiť písomne.

(2) Vykonávať práce iného druhu alebo v inom mieste, než boli dojednané v dohode o pracovných podmienkach alebo určené rozhodnutím predstavenstva, je člen družstva povinný len výnimočne v prípadoch ďalej uvedených.

§ 18

(1) Družstvo je povinné previesť svojho člena na inú prácu,

- a) ak člen družstva stratil vzhľadom na svoj zdravotný stav podľa lekárskeho posudku alebo rozhodnutia orgánu štátnej zdravotníckej správy alebo sociálneho zabezpečenia trvale spôsobilosť vykonávať ďalej doterajšiu prácu, prípadne ak ju nesmie vykonávať pre ochorenie chorobou z povolania alebo pre ohrozenie touto chorobou,
- b) ak farchavá členka družstva alebo matka dieťaťa mladšieho ako 9 mesiacov vykonáva prácu, ktorou nesmú byť tieto ženy zamestnávané alebo ktorá podľa lekárskeho posudku ohrozuje jej farchavosť alebo materské poslanie,
- c) ak je to nevyhnutné podľa lekárskeho posudku alebo rozhodnutia orgánu štátnej zdravotníckej správy v záujme ochrany zdravia iných osôb pred prenosnými chorobami,
- d) ak je to potrebné podľa právoplatného rozhodnutia súdu alebo právoplatného kárneho opatrenia.

(2) Ak účel prevedenia podľa odseku 1 nemožno dosiahnuť prevedením člena družstva v rámci dohody o pracovných podmienkach, môže ho družstvo v týchto prípadoch previesť aj na prácu iného druhu, než bolo dojednané v tejto dohode, a to aj keby s tým nesúhlasil. V takom prípade je družstvo povinné vydať členovi písomné potvrdenie o dôvode jeho prevedenia na inú prácu a o čase, po ktorý má prevedenie trvať.

§ 19

(1) Družstvo môže previesť svojho člena aj bez jeho súhlasu na čas nevyhnutnej potreby na inú prácu, než bola dojednaná,

- a) ak člen družstva nemôže vykonávať prácu pre prestoj alebo pre prerušenie práce spôsobené nepriaznivými poveternostnými vplyvmi,
- b) ak to treba na odvrátenie živeľnej udalosti alebo inej hroziacej nehody alebo na zmiernenie ich bezprostredných následkov,
- c) ak to vyžaduje iná nevyhnutná potreba družstva, v tomto prípade však najdlhšie na 30 pracovných dní, prípadne - ak to umožňujú stanovy družstva - až na 60 pracovných dní v kalendárnom roku.

(2) Družstvo môže previesť svojho člena aj bez jeho súhlasu na inú prácu, než bola dojednaná, aj na čas odo dňa, keď sa mu doručilo písomné oznámenie družstva o tom, že odstupuje od dohody o pracovných podmienkach, do dňa, ku ktorému sa táto dohoda zrušuje (§ 26 ods. 2).

§ 20

(1) Družstvo je povinné dôvod prevedenia na inú prácu a čas, po ktorý má prevedenie trvať, s členom vopred prerokovať.

(2) Pri prevedení člena družstva na inú prácu je družstvo povinné prihliadať na to, aby táto práca bola preňho vhodná.⁵⁾

§ 21

(1) Preložiť člena družstva na sústavné vykonávanie práce do iného miesta, než sa dojednalo, môže družstvo len v rámci družstva alebo organizácie, s ktorou uzavrelo zmluvu o spolupráci, pokiaľ to nevyhnutne vyžaduje prevádzková potreba družstva, prípadne pokiaľ to nevyhnutne treba na plnenie úloh pri činnosti vykonávanej na základe zmluvy o spolupráci.

(2) Družstvo je povinné dôvod preloženia a čas, po ktorý má preloženie trvať, s členom vopred prerokovať a prihliadnúť na jeho oprávnené záujmy.

(3) Pokiaľ sa družstvo s členom nedohodne inak, môže ho preložiť do iného miesta, než sa dojednalo, najdlhšie celkove na 90 dní v kalendárnom roku. Ak to však nevyhnutne treba na plnenie úloh pri činnosti vykonávanej na základe zmluvy o spolupráci, môže byť člen družstva výnimočne preložený do iného miesta aj na dlhší čas, najdlhšie na jeden rok; opätovne môže byť takto člen družstva preložený, pokiaľ sa s ním družstvo nedohodne inak, najvčaššie po uplynutí jedného roka od tých čias, čo skončilo jeho skoršie preloženie.

§ 22

Družstvo môže vyslať svojho člena na čas nevyhnutnej potreby na pracovnú cestu.

§ 23

(1) Ak odpadnú dôvody, pre ktoré bol člen družstva podľa predchádzajúcich ustanovení prevedený na inú prácu alebo preložený do iného miesta, než sa dojednalo, alebo ak uplynul čas, na ktorý sa táto zmena dojednala alebo na ktorý je možnosť takej zmeny obmedzená týmto nariadením, je družstvo povinné zaradiť svojho člena späť na jeho pôvodnú prácu a pracovisko, pokiaľ sa s ním nedohodne inak.

(2) Ak nie je také zaradenie možné z vážnych prevádzkových dôvodov, musí byť člen družstva prevedený na inú prácu zodpovedajúcu dohode o pracovných podmienkach, a to - pokiaľ možno - na tom istom pracovisku, kde pracoval prv.

§ 24

Ak člen družstva požiada o prevedenie na inú prácu alebo pracovisko, prípadne o preloženie do iného miesta, pretože podľa lekárskeho posudku nie je vhodné, aby ďalej vykonával doterajšiu prácu alebo pracoval na doterajšom pracovisku, alebo z iných vážnych dôvodov, je družstvo povinné mu vyhovieť, len čo to dovoľia jeho prevádzkové možnosti. Pritom musí dbať, aby práca aj pracovisko, na ktoré svojho člena prevádza, boli preňho vhodné.

§ 25

(1) Ak člen družstva nenastúpi do práce v deň dojednaný dohodou o pracovných podmienkach bez toho, že mu v tom bránila prekážka v práci, alebo bez toho, že do týždňa upovedomí družstvo o tejto prekážke, môže družstvo od dohody o pracovných podmienkach odstúpiť.

(2) V tomto prípade musí družstvo svojmu členovi písomne oznámiť, že odstupuje od dohody o pracovných podmienkach, a to najneskôr do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, do ktorého spadal deň dohodnutý ako deň nástupu do práce; dohoda o pracovných podmienkach sa odstúpením od začiatku zrušuje.

§ 26

(1) Družstvo môže od dohody o pracovných podmienkach odstúpiť aj vtedy,

- a) ak nemôže z dôvodov organizačných zmlen členovi zabezpečiť prácu podľa dohody o pracovných podmienkach,
- b) ak člen družstva nespĺňa predpoklady ustanovené právnymi predpismi na vykonávanie dohodnutej práce alebo ak nespĺňa bez zavinenia družstva požiadavky, ktoré sú nevyhnutnou podmienkou riadneho vykonávania jeho práce; ak nespĺňanie týchto požiadaviek spočíva v neuspokojivých pracovných výsledkoch člena družstva, môže družstvo z tohto dôvodu odstúpiť od dohody o pracovných podmienkach len vtedy, ak člen tieto nedostatky v primeranej lehote neodstránil, hoci ho družstvo na to v posledných 12 mesiacoch písomne vyzvalo.

(2) V týchto prípadoch musí družstvo svojmu členovi písomne oznámiť, že odstupuje od dohody o pracovných podmienkach, a v písomnom oznámení uviesť, z akého dôvodu od tejto dohody odstupuje a ku ktorému dňu sa táto dohoda odstúpením zrušuje.

(3) Takto sa môže dohoda o pracovných podmienkach zrušiť najskôr ku koncu kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom sa členovi družstva doručilo písomné oznámenie družstva o tom, že odstupuje od tejto dohody.

§ 27

(1) Člen družstva môže odstúpiť od dohody o pracovných podmienkach, ak bol dlhodobe uvoľnený na výkon verejnej funkcie alebo inej činnosti pre spoločenskú organizáciu, alebo ak mu vznikol nárok na invalidný alebo starobný dôchodok, členka družstva aj z dôvodu farchavosti alebo starostlivosti o dieťa.

(2) Ustanovenia § 26 ods. 2 a 3 tu platia obdobne.

§ 28

(1) Dohoda o pracovných podmienkach zaniká

- a) dohodou družstva s členom,
- b) skončením vykonávania práce pre družstvo v súvislosti so štúdiom žiaka alebo študenta v dennom štúdiu, s dlhodobým uvoľnením na vykonávanie práce v pracovnom pomere v spoločnom poľnohospodárskom podniku alebo so vznikom učebného pomeru,
- c) zánikom členstva.

(2) Dohoda o pracovných podmienkach uzavretá na určitý čas zaniká aj uplynutím tohto času.

§ 29**Pracovné zaradenie po návrate do práce v družstve**

(1) Ak sa člen vráti do práce v družstve po skončení výkonu verejnej funkcie alebo inej činnosti pre spoločenskú organizáciu, po školení alebo skončení služby v ozbrojených silách (s výnimkou základnej služby), po skončení dočasnej pracovnej neschopnosti alebo karantény (karanténneho opatrenia) alebo po uplynutí času, na ktorý mu družstvo umožnilo, aby dočasne pracoval pre inú organizáciu, alebo ak sa vráti do práce v družstve členka po skončení materskej dovolenky,⁶⁾ je družstvo povinné zaradiť ich na ich pôvodnú prácu a pracovisko. Ak to nie je možné, pretože táto práca odpadla alebo pracovisko bolo zrušené, musí ich družstvo zaradiť na inú prácu zodpovedajúcu dohode o pracovných podmienkach alebo aspoň ich kvalifikácii.

(2) Ak sa vráti do práce v družstve člen po skončení vojenskej základnej služby alebo členka po skončení ďalšej materskej dovolenky, je družstvo povinné zaradiť ich na prácu zodpovedajúcu dohode o pracovných podmienkach. Ak to nie je možné, pretože dohodnutý druh práce odpadol, musí ich družstvo zaradiť na inú prácu zodpovedajúcu ich kvalifikácii.

(3) Ak nemožno podľa lekárskeho posudku zaradiť člena na pôvodnú prácu a pracovisko, je družstvo povinné zabezpečiť mu inú vhodnú prácu.

§ 30**Pracovné uplatnenie členov družstva so zmenenou pracovnou schopnosťou**

Družstvo je povinné utvárať podmienky vhodného pracovného uplatnenia svojich členov so zmenenou pracovnou schopnosťou a umožňovať im, aby výcvikom alebo štúdiom získavali potrebnú kvalifikáciu a zvyšovali ju.

Dovolenka na zotavenie

§ 31 Čakacia doba

Do doby nepretržitého trvania členstva v tom istom družstve (čakacej doby) sa započítava aj doba trvania predchádzajúceho pracovného pomeru v tomto družstve.

§ 32 Výkon práce

(1) Ako výkon práce sa posudzuje doba

- a) keď člen družstva nepracuje pre prekážky v práci, s výnimkou doby
 1. pracovného voľna poskytnutého na žiadosť člena družstva, ak sa vopred dohodlo jeho nadpracovanie,
 2. po ktorú sa práca prerušila pre nepriaznivé poveternostné vplyvy,
 3. výkonu vojenskej základnej (náhradnej) služby,
 4. pracovnej neschopnosti, pokiaľ nevznikla v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania, za ktoré družstvo zodpovedá,
 5. ďalšej materskej dovolenky,
 6. zameškanej pre iné dôležité osobné prekážky v práci, ktorá sa neposudzuje ako výkon práce na účely dovolenky pracovníkov v pracovnom pomere podľa pracovnoprávných predpisov.
- b) dovolenky,
- c) keď si člen družstva vyberá náhradné voľno za prácu nad čas alebo za prácu vo sviatok,
- d) keď člen družstva nepracuje preto, že je sviatok, za ktorý mu patrí náhrada odmeny, prípadne za ktorý sa mu nekráti mesačná odmena.

(2) Na zistenie, či sú splnené podmienky vzniku nároku na dovolenku, sa posudzuje člen družstva, ktorý vykonáva v ročnom priemere prácu po ustanovený pracovný čas v týždni, akoby v kalendárnom týždni pracoval šesť pracovných dní, aj keď jeho pracovný čas nie je rozvrhnutý na všetky pracovné dni v týždni; to neplatí u člena družstva, ktorému sa na jeho žiadosť povolil kratší pracovný čas.

§ 33 Doba trvania členstva

(1) Do doby trvania členstva sa započítava - pokiaľ spadá do doby po 18. roku veku člena družstva - doba

- a) trvalej starostlivosti ženy o dieťa vo veku do troch rokov,
- b) výkonu služby v ozbrojených silách, ozbrojených bezpečnostných zboroch a v zbere nápravnej výchovy,
- c) úspešného skončeného štúdia,
- d) vedeckej (umeleckej) aspirantúry,
- e) pracovného (učebného) pomeru,
- f) členského pomeru vo výrobnom družstve,

- g) starostlivosti o invalidného rodinného príslušníka, ktorý potreboval stálu starostlivosť a nebol umiestnený v ústave sociálnej starostlivosti a prípravy na povolanie vykonávanej podľa predpisov o sociálnom zabezpečení,
- h) poberania príspevku pred umiestnením, prípadne pred nástupom nového zamestnania pracovníkom podľa osobitných predpisov,
- i) väzby (výkonu trestu odňatia slobody), ak sa trestné stíhanie proti členovi družstva zastavilo alebo ak bol od obžaloby oslobodený, hoci aj v neskoršom konaní, a výkonu trestu odňatia slobody vykonaného na základe zrušeného rozsudku, ktorá presahuje výmeru miernejšieho trestu uloženého v neskoršom konaní.

(2) Do doby trvania členstva sa ďalej započítava - pokiaľ spadá do doby po 18. roku veku člena družstva - aj doba

- a) trvalej pracovnej činnosti v družstve pred 1. januárom 1977, aj keď sa nevykonávala v členskom alebo pracovnom pomere v ňom, ak táto pracovná činnosť zakladala účasť na sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov,
- b) po ktorú člen družstva pracoval ako jednotlivo hospodáriaci roľník alebo ako spolupracujúci člen rodiny jednotlivo hospodáriaceho roľníka, ak bol v súvislosti s touto pracovnou činnosťou zúčastnený na dôchodkovom poistení jednotlivo hospodáriacich roľníkov a ak vstúpil do družstva v mieste bez zbytočného odkladu po jeho založení.

(3) Doby uvedené v odseku 1 sa nezapočítavajú, pokiaľ spadajú do doby trvania členstva. Ak sa doby uvedené v predchádzajúcich odsekoch navzájom kryjú, započítavajú sa len raz.

(4) Iné doby možno členovi družstva započítať do doby trvania členstva na účely dovolenky so súhlasom ministerstva poľnohospodárstva a výživy republiky.

(5) Započítateľné doby strávené v cudzine sa započítavajú do doby rozhodnej pre dĺžku dovolenky len vtedy, ak sa člen družstva zdržiaval mimo územia Československej socialistickej republiky s povolením príslušných štátnych orgánov; výnimku môže povoliť ministerstvo poľnohospodárstva a výživy republiky.

§ 34

Nástup dovolenky

(1) Nástup dovolenky určuje družstvo podľa plánu dovolení tak, aby si člen družstva mohol vyčerpať dovolenku spravidla vcelku a do konca kalendárneho roka; pri určovaní plánu dovolení sa prihliada na úlohy družstva a na oprávnené záujmy člena družstva. Ak sa členovi družstva poskytuje dovolenka výnimočne v niekoľkých častiach, musí byť aspoň jedna časť najmenej jeden týždeň a u mladistvých dva týždne. Deň nástupu dovolenky je družstvo povinné oznámiť členovi družstva bez zbytočných prieťahov po zostavení plánu dovolení, najmenej však 14 dní vopred.

(2) Družstvo je povinné nahradiť členovi družstva náklady, ktoré mu vznikli bez jeho zavinenia preto, že družstvo zmenilo určený mu nástup dovolenky alebo ho odvolalo z dovolenky.

(3) Ak nejde o člena družstva, u ktorého sa nevyžaduje splnenie podmienky čakacej doby, môže mu družstvo určiť nástup dovolenky, len čo splnil podmienku čakacej doby alebo len čo mu bola odpustená. Ak však člen neodpracuje v družstve do konca kalendárneho roka ani 75 dní, je povinný vrátiť družstvu náhradu odmeny, ktorá mu bola vyplatená za dovolenku alebo za jej pomernú časť, na ktorú mu nevznikol nárok, pokiaľ sa mu splnenie aj tejto podmienky neodpustilo.

(4) Ak si člen družstva nemohol vyčerpať dovolenku v kalendárnom roku z naliehavých prevádzkových dôvodov, pre prekážky v práci alebo preto, že mu družstvo neurčilo jej nástup, je družstvo povinné poskytnúť mu ju tak, aby sa skončila najneskoršie do 30. apríla budúceho roka.

(5) Družstvo nesmie určiť nástup dovolenky na dobu, keď člen družstva vykonáva vojenskú činnú službu, keď je uznaný za práceneschopného pre chorobu alebo úraz, ani na dobu, keď je členka družstva na materskej dovolenke. Na dobu ostatných prekážok v práci na strane člena družstva smie družstvo určiť členovi nástup dovolenky len na jeho žiadosť. Ak členka družstva požiada o poskytnutie dovolenky tak, aby nadväzovala bezprostredne na skončenie materskej dovolenky, je družstvo povinné jej žiadosti vyhovieť.

§ 35

Prerušenie dovolenky

(1) Dovolenka sa prerušuje, ak počas dovolenky

- a) člen družstva nastúpil službu v ozbrojených silách,
- b) člen družstva bol uznaný za práceneschopného pre chorobu alebo úraz,
- c) členka družstva nastúpila na materskú dovolenku.

(2) Ak prípadne v dobe dovolenky člena družstva sviatok na deň, ktorý je inak jeho obvyklým pracovným dňom, nezapočítava sa mu do dovolenky. Ak družstvo určilo členovi družstva náhradné voľno za prácu nad čas alebo za prácu vo sviatok tak, že by pripadlo do dovolenky, je povinné mu určiť náhradné voľno na iný deň.

§ 36

Dodatková dovolenka

(1) Člen družstva, ktorý vykonáva po celý kalendárny rok práce mimoriadne ťažké alebo zdraviu škodlivé, má nárok na dodatkovú dovolenku v dĺžke jedného kalendárneho týždňa; ak pracuje za mimoriadne ťažkých alebo zdraviu škodlivých podmienok len časť kalendárneho roka, patrí mu za každých 25 takto odpracovaných dní jedna dvanástina dodatkovej dovolenky, a to aj vtedy, keď nesplnil podmienky vzniku nároku na dovolenku.

(2) Za dodatkovú dovolenku nemožno poskytovať náhradu odmeny; táto dovolenka sa musí vždy vyčerpať, a to prednostne.

§ 37

Ďalšia dovolenka

Členom družstva, ktorých pracovný čas bol rozvrhnutý nerovnomerne v období celého kalendárneho roka, prípadne ďalším členom družstva, ktorých práca podstatne závisí od poveternostných vplyvov, patrí za každý týždeň dovolenky čerpanej v čase s nižšou potrebou práce ďalšia dovolenka v trvaní dvoch dní, najviac však jeden týždeň.

§ 38

Pomerná časť dovolenky

(1) Pomerná časť dovolenky sa určí tak, že sa za každý kalendárny mesiac, v ktorom trvalo členstvo a nebol skončený (dlhodobo prerušený) výkon práce v družstve, poskytne jedna dvanástina dovolenky. Ak vzniklo alebo ak zaniklo členstvo v priebehu kalendárneho mesiaca, prípadne ak bol - za trvania členstva - začatý alebo skončený (dlhodobo prerušený) výkon práce v družstve v priebehu kalendárneho mesiaca, patrí členovi družstva pomerná časť dovolenky za

tento kalendárny mesiac, ak trvalo členstvo a výkon práce v družstve aspoň polovicu tohto mesiaca. Ako trvanie členstva a výkon práce v družstve po čas polovice mesiaca sa tiež posudzuje, ak polovica mesiaca pripadá na dni pracovného pokoja a vznik členstva a výkon práce v družstve na tieto dni bezprostredne nadväzujú.

(2) Ak bol člen družstva dočasne uvoľnený na výkon práce pre inú organizáciu, poskytne mu za čas tohto uvoľnenia dovolenku (jej pomernú časť), ktorú nevyčerpal pred uvoľnením, organizácia, pre ktorú bol uvoľnený, i keď v nej nespĺňa podmienky pre vznik nároku na dovolenku; za čas uvoľnenia mu nepatrí dovolenka v družstve.

(3) Ak bol člen družstva dlhodobo úplne uvoľnený na výkon verejnej funkcie, poskytne mu dovolenku (jej pomernú časť) organizácia, pre ktorú je ako uvoľnený funkcionár činný; táto organizácia mu poskytne aj tú časť dovolenky, ktorú nevyčerpal pred nástupom verejnej funkcie. Ak člen družstva nevyčerpal dovolenku (jej pomernú časť) pred skončením funkčného obdobia, poskytne mu ju družstvo.

(4) Ustanovenie odseku 3 platí podobne, ak bol člen družstva dlhodobo úplne uvoľnený na výkon práce v pracovnom pomere v spoločnom poľnohospodárskom podniku.

§ 39

Dovolenka pri sezónnej alebo kampaňovej práci

Členom družstva vykonávajúcim iba sezónne alebo kampaňové práce patrí pri skončení výkonu týchto prác miesto dovolenky za každých 25 odpracovaných dní náhrada odmeny za jednu dvanástinu dovolenky, ktorá by im patrila, keby splnili podmienky vzniku nároku na dovolenku.

§ 40

Krátenie dovolenky

(1) Ak člen družstva pred vyčerpaním dovolenky nepracoval v kalendárnom roku, za ktorý sa dovolenka poskytuje, pre

- a) výkon vojenskej základnej (náhradnej) služby,
- b) pracovnú neschopnosť, pokiaľ nevznikla v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania, za ktoré družstvo zodpovedá,
- c) ďalšiu materskú dovolenku,
- d) iné dôležité osobné prekážky v práci, pre ktoré sa zameškaný čas neposudzuje ako výkon práce na účely dovolenky pracovníkov v pracovnom pomere podľa pracovnoprávných predpisov,

kráti sa mu dovolenka za prvých 100 takto zameškaných pracovných dní o jednu dvanástinu, za každých ďalších 25 takto zameškaných pracovných dní taktiež o jednu dvanástinu.

(2) Za každú zameškanú pracovnú smenu (pracovný deň) alebo jej prevažnú časť kráti družstvo členovi družstva dovolenku o jeden až tri dni, ak neospravedlnilo jeho neprítomnosť v práci. Neospravedlnené zameškanie kratších častí jednotlivých smien možno sčítať a rovnakým spôsobom krátiť členovi družstva dovolenku, ak tieto zameškaniá pracovného času presahujú vcelku polovicu priemernej dĺžky smeny.

(3) Pri krátení dovolenky podľa predchádzajúcich odsekov sa musí členovi družstva, ak jeho členstvo v tom istom družstve trvalo po celý kalendárny rok a v jeho priebehu nebol skončený (dlhodobo prerušený) výkon práce v družstve, vždy poskytnúť dovolenka aspoň v dĺžke jedného týždňa, ak ide o mladistvého, v dĺžke dvoch týždňov. Ak člen družstva dosahuje mimoriadne pracovné výsledky, môže mu družstvo odpustiť krátenie dovolenky pre skoršiu neospravedlnenú neprítomnosť v práci.

(4) Členovi družstva, ktorý zameškal prácu pre výkon trestu odňatia slobody, sa za každých 25 takto zameškaných pracovných dní kráti dovolenka o jednu dvanásťtinu. Rovnako sa kráti dovolenka o dobu väzby, ak došlo k právoplatnému odsúdeniu člena družstva.

(5) Ak člen družstva dovolenku už vyčerpal alebo ak mu nevznikol na ňu nárok, je družstvo povinné krátiť mu dovolenku pre zameškanie práce z dôvodov uvedených v odsekoch 2 a 4 spôsobom uvedeným v týchto odsekoch v budúcom kalendárnom roku. Ak nemôže krátenie previesť na budúci rok pre skončenie členstva (skončenie alebo dlhodobé prerušenie výkonu práce v družstve), je člen družstva povinný vrátiť vyplatenú náhradu odmeny pripadajúcu na čas dovolenky, o ktorú sa mu mala dovolenka skrátiť.

ČASŤ III PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 41

Ďalšia úprava pracovných vzťahov v družstve

(1) Pre pracovné vzťahy členov družstiev, ktoré so súhlasom príslušných orgánov štátneho hospodárskeho riadenia poľnohospodárstva overujú, prípadne budú overovať jednotnú sústavu odmieňania za prácu, platia ustanovenia § 83 ods. 1 a 2, § 84, § 85 ods. 1 a 2, § 86 a 87, § 88 ods. 1, § 89, § 90 ods. 1 a 2, § 91, § 92 ods. 1 a 2, § 93, § 95, § 96 ods. 1 a 2, § 97 ods. 1 a 3, § 99, § 115 ods. 1, 2, 3,⁷4 prvej vety a ods. 5 a 6, § 116 až 121, § 122 ods. 1, § 124 ods. 1 a 2, § 125 ods. 1, 3,⁸4 a 5, § 126 ods. 1 a 2, § 127, § 128 ods. 1, § 129⁹) až 131 Zákonníka práce č. 65/1965 Zb. v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 55/1975 Zb.) s tým, že

a) kde Zákonník práce hovorí v uvedených ustanoveniach

1. o pracovnoprávných vzťahoch, rozumejú sa tým pracovné vzťahy členov družstiev,
2. o pracovnom pomere, rozumie sa tým členský pomer v družstve,
3. o organizácii a pracovníkovi, rozumejú sa tým družstvo a člen družstva,
4. o pracovnej zmluve, rozumie sa tým dohoda o pracovných podmienkach, ktorú družstvo uzaviera so svojim členom,
5. o vedúcom organizácie, rozumie sa tým predstavenstvo družstva,
6. o mzde, náhrade mzdy, priemernom zárobku, mzdových predpisoch, mzdovej tarife a o sústave robotníckych miezd, rozumejú sa tým odmena za prácu, náhrada odmeny za prácu, priemerná odmena za prácu, predpisy o odmieňaní za prácu v družstvách, tarifa pre odmieňanie a sústava odmien pre manuálne pracujúcich členov družstiev;

b) uvedené ustanovenia Zákonníka práce neplatia pre pracovné vzťahy členov družstiev, prípadne pre opatrenia týkajúce sa družstiev, pokiaľ hovoria o spolurozhodovaní alebo o súčinnosti odborových orgánov, prípadne o účasti vyšších odborných orgánov na niektorých opatreniach.

(2) Na pracovné vzťahy členov družstiev uvedených v odseku 1 sa vzťahujú aj opatrenia urobené podľa § 83 ods. 3, § 92 ods. 3, § 94, § 97 ods. 4 a 5, § 122 ods. 2, § 124 ods. 3, § 125 ods. 6, § 126 ods. 3 a § 128 ods. 2 Zákonníka práce.

§ 42

Do času, než bude právnymi predpismi o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu ustanovené inak,

a) utvára družstvo z prostriedkov, ktoré je podľa osobitných predpisov¹⁰⁾ povinné odvieť za odňatie poľnohospodárskej pôdy poľnohospodárskej výrobe, fond pre rekultiváciu a investície do poľnohospodárskej pôdy,

- b) hospodári družstvo s prostriedkami fondu pre rekultiváciu a investície do poľnohospodárskej pôdy - pokiaľ ho utvorilo
- podľa doterajších predpisov.

§ 43

(1) Pre vznik nároku na dovolenku v roku 1976 sa do doby nepretržitého trvania členstva v tom istom družstve (čakacej doby) započítava aj doba trvalej pracovnej činnosti v tomto družstve, ktorá nebola vykonávaná v členskom alebo v pracovnom pomere v ňom, ak táto pracovná činnosť zakladala účasť na sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov.

(2) Družstvo, ktoré dosiaľ neoveruje jednotnú sústavu odmieňania za prácu, ktoré však prevzalo do svojich stanov pred 1. januárom 1976 niektoré z ustanovení Zákonníka práce uvedených v § 41 ods. 1 môže ich prevziať aj do svojich stanov vypracovaných po 31. decembri 1975, ak s tým vysloví súhlas okresná poľnohospodárska správa v rámci vyjadrenia v zmysle § 11 ods. 2 zákona č. 122/1975 Zb. o poľnohospodárskom družstevníctve.

§ 44

Vládne nariadenie č. 16/1967 Zb. o ekonomických nástrojoch a o fondoch jednotných roľníckych družstiev sa zrušuje.

§ 45

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. januárom 1976.

Dr. Štrougal v. r.

- 1) Financovanie a finančné hospodárenie jednotných roľníckych družstiev, najmä aj tvorbu ich fondov a hospodárenie s nimi podrobnejšie upravuje osobitný predpis podľa § 14 ods. 4 zákona č. 122/1975 Zb. o poľnohospodárskom družstevníctve.
- 2) Porovnaj najmä vyhlášku Federálneho ministerstva poľnohospodárstva a výživy o vzťahoch pri spolupráci v poľnohospodárstve a jej formách a vyhlášku Federálneho ministerstva financií, Ministerstva financií Českej socialistickej republiky a Ministerstva financií Slovenskej socialistickej republiky č. 119/1972 Zb. o združovaní prostriedkov socialistických organizácií a o poskytovaní príspevkov na investičnú výstavbu a prevádzku niektorých zariadení.
- 3) Pozri poznámku 2).
- 4) § 157 ods. 2 Zákonníka práce č. 65/1965 Zb. v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 55/1975 Zb.).
- 5) Porovnaj § 22 ods. 2 zákona č. 122/1975 Zb. o poľnohospodárskom družstevníctve.
- 6) § 157 ods. 1 Zákonníka práce č. 65/1965 Zb. v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 55/1975 Zb.).
- 7) Porovnaj § 19 ods. 1 písm. b) a c) tohto nariadenia.
- 8) Porovnaj § 53 ods. 2 zákona č. 122/1975 Zb. o poľnohospodárskom družstevníctve.
- 9) Porovnaj § 19 ods. 1 písm. a) tohto nariadenia.
- 10) § 22 zákona č. 53/1966 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu.

